

[Włoski Centralny Instytut Archiwistyki](#) już w 2017 r. podjął działania mające za zadanie orientację w sposobach i stanie zachowania prywatnych rodzinnych spuścizn o charakterze filmowym. W ciągu ostatniej dekady znacznie wzrosła ilość filmów dokumentujących różnorodne wydarzenia tak w instytucjach publicznych, jak i przedsiębiorstwach oraz u osób prywatnych.

Pojawiły się projekty zainicjowane przez instytucje archiwalne i biblioteczne, instytuty kultury, biblioteki i archiwa filmowe, stowarzyszenia kulturalne, wydziały uniwersyteckie, interesujące się materiałami filmowymi. Działania te do tej pory nie były koordynowane, a wiedza o nich jest rozproszona. Instytut wyznaczył trzy podmioty zajmujące się zabezpieczaniem spuścizny filmowej osób prywatnych. Instytucje wytypowano na podstawie analizy spójności ich metod postępowania.

Wytypowano: La Cineteca Sarda-Società Umanitaria (Cagliari - Sardynia), Laboratorio 80 (Bergamo- Lombardia) i Superottimisti-Associazione Museo Nazionale del Cinema (Turyn – Piemont).

Projekt obejmował następujące działania:

1. Opracowanie formularza dla każdego z trzech podmiotów.
2. Sporządzanie dziesięciu kart zespołów i powiązanych z nimi kart twórców wybranych z powyższych zasobów. Wybrano materiały już przeniesione do formatów cyfrowych w oparciu o kryterium kompletności (spójności), datacji i zawartości.
3. Ukazanie poprzez selekcję i edycję, filmów dokumentujących historię rodziny oraz kontekst historyczny, którą owe filmy opowiadają z wyłaniających się z nich obrazów dziejów rodzinnych.

[La Cineteca Sarda-Società Umanitari](#) a rozpoczęła zbieranie filmów rodzinnych już w latach osiemdziesiątych XX w. Obecnie dysponuje ponad 10 tys. filmów z okresu od drugiej połowy lat dwudziestych do końca lat osiemdziesiątych. Z zasobu tej instytucji wytypowano zespoły

Fondo Elio Del Piano

Fondo Girolamo Sotgiu

Fondo Felice Tiragallo

Fondo Francesco Vodret : Le ritualità di una famiglia cagliaritana (Rytuały pewnej rodziny z Cagliari)

[Laboratorio 80](#) - powstałe już w 1956 r. stowarzyszenie kultury filmowej zajmujące się dydaktyką filmową w teorii i praktyce. Od 2010 r. rozpoczęło gromadzić filmy pozyskiwane od osób prywatnych w większości z okolic Bergamo, ale także z całej Lombardii. W chwili obecnej zasób instytucji liczy około 3 tys. filmów wytworzonych pomiędzy latami dwudziestymi a

Wpisany przez Adam Baniecki

środa, 05 czerwca 2019 20:02 - Poprawiony piątek, 07 czerwca 2019 19:56

---

osiemdziesiątymi XX w. Prezentowane zespoły to:

Fondo Augusto Gandini - I Gandini nell'Italia degli anni Trenta (Rodzina Giandini we Włoszech w latach trzydziestych)

Fondo Renato Savoldi

Fondo Giovanni Battista Scaroni

[Associazione Museo Nazionale del Cinema](#) / Superottimisti - powstało 2007 r. w Turynie. Gromadzi i konserwuje filmy, podobnie jak wyżej omówione organizacje, wytworzone pomiędzy 1920 a 1980 r. Jest także promotorem wielu działań kulturalnych i edukacyjnych. Jego zbiory filmowe liczą około 2 tys. filmów.

Prezentowane zespoły to:

Fondo Giorgio Cecchetti - Vita familiare e tradizioni popolari (Życie rodzinne i tradycje ludowe).

Fondo Bruno Gallo

Fondo Fausto Moroni

Wymienione zasoby opisane są w dwóch niezależnych modułach: archiwalnym i twórcy.

Do opisu zasobu użyto Sistema Informativo Unificato delle Soprintendenze Archivistiche - SIUSA) (Jednolity System Informacji Nadintendentur Archiwalnych).

Czym jest [SIUSA](#) ?

Jest bazą danych instytucji niepaństwowych publicznych i prywatnych, których zasoby przechowywane są poza archiwami państwowymi. Są w niej opisane zespoły archiwalne i ich twórcy (jednostki organizacyjne, osoby i rodziny), które wytworzyły dokumentację w trakcie swojej działalności. Opisy zostały stworzone w oparciu o tzw. "ontologię archiwalną i analizę opisu" opartą na bazie ISAD(G) i ISAAR(CPF) oraz EAD i EAC. Opisy realizowane są w ramach dwóch ścieżek:

1. Ścieżka tematyczna obejmuje projekty i spisy realizowane przez włoską dyrekcję archiwów oferujące przewodniki i opisy związane z konkretnym obszarem tematycznym(np.: Censimento degli archivi inquisitoriali in Italia - rejestry archiwów inkwizycji we Włoszech).

Obecnie realizowane główne ścieżki tematyczne to:

1. Gli archivi dell'architettura contemporanea (Archiwa współczesnej architektury)
2. Carte da leggere (Archiwa psychiatryczne)
3. Gli archivi della musica (Archiwa muzyki)
4. Gli archivi della psicologia (Archiwa psychologii)
5. Gli archivi di impresa (Archiwa przedsiębiorstw)
6. Gli archivi al femminile (Archiwa kobiece)
7. La fotografia negli archivi (Fotografia w archiwach)

2. Ścieżki regionalne, pozwalające użytkownikom na ułatwiony dostęp do zasobów związanych z poszczególnymi regionami geograficznymi.

Obecnie w SIUSA znajdują się dane o niepaństwowych archiwach następujących prowincji:

1. Calabria
2. Emilia-Romagna

Wpisany przez Adam Baniecki

środa, 05 czerwca 2019 20:02 - Poprawiony piątek, 07 czerwca 2019 19:56

---

3. Friuli-Venezia Giulia
4. Lazio
5. Liguria
6. Lombardia
7. Marche
8. Valle d'Aosta
9. Sardegna
10. Toscana
11. Trentino-Alto Adige
12. Umbria
13. Veneto

Od 2011 roku opiekę nad systemem SIUSA sprawuje Instytut Centralny Archiwistyki (Istituto Centrale per gli Archivi - ICAR)

Więcej: [Il censimento dei fondi filmici di famiglia](#) - ICAR

Oprac. Adam Baniecki

AP Wrocław O/Bolesławiec